

Mevrouw de Voorzitster
Mijnheer de Voorzitter
Mijnheer de Eerste Minister
Mijnheer de Minister-President

De laatste tijd zien wij een veelheid aan 'COVID 19'-gerelateerde regelgeving verschijnen op grond waarvan persoonsgegevens worden verwerkt. Bovendien vernemen wij dat momenteel nog meer initiatieven worden uitgewerkt. Gezien de crisis worden daarbij ook bijna steeds gevoelige gezondheidsgegevens geregistreerd of uitgewisseld.

De burger krijgt een opeenvolging van vaak weinig transparante wet- en regelgeving voorgeschoteld, zowel op federaal, regionaal, provinciaal als lokaal vlak, die - zelfs voor ingewijden - nog nauwelijks te overzien is.

De Autoriteit begrijpt dat de verwerking van (gezondheids)gegevens in het kader van de huidige COVID 19-crisis in bepaalde mate onontbeerlijk is, en ze begrijpt ook dat de evolutie van de sanitaire situatie regelmatig bijsturing vereist. Niettemin vraagt zij bijzondere aandacht voor een aantal daarbij in acht te nemen essentiële waarborgen op het vlak van fundamentele rechten in het algemeen, en gegevensbescherming in het bijzonder.

Vooreerst herinnert de Autoriteit eraan dat elke inmenging in het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens alleen is toegestaan indien zij noodzakelijk is en proportioneel tot het nagestreefde doel en indien zij wordt omkaderd door een norm die voldoende duidelijk en nauwkeurig is en waarvan de toepassing voor de betrokken personen dus te voorzien is.

Zoals reeds meermaals tot uiting gebracht in zijn adviezen, is de Autoriteit van mening dat krachtens artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, het daarbij moet gaan om een formele wettelijke norm (wet, decreet of ordonnantie) waarin de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerking worden beschreven. Deze vereiste is des te meer relevant wanneer deze overheidsinmenging gepaard met gegevensverwerkingen die een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen

vertegenwoordigen, wat bij (grootschalige) verwerkingen van gevoelige gezondheidsgegevens en/of kruising of koppeling van databanken en/of verwerkingen voor controledoelinden, ontegensprekelijk het geval is. De in dergelijke wettelijke norm te preciseren essentiële verwerkingselementen betreffen: het verwerkingsdoeleinde, identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke, de categorieën van betrokkenen, de categorieën van te verwerken gegevens, de maximale bewaartermijn en (in voorkomend geval) de uitwisseling met/mededeling aan/toegang tot de gegevens door derde(n) (instanties) ¹. Hieromtrent verwijzen wij ook naar de recente uitspraak van het Grondwettelijk hof².

Zulks neemt uiteraard niet weg dat, voor zover de meest essentiële elementen van de beoogde verwerking in de wet worden beschreven, verdere details en nadere modaliteiten kunnen worden gedelegeerd. De uitvoerende macht kan echter slechts worden gemachtigd binnen het kader en met het oog op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd. Gegevens uitwisselen zonder enige ordentelijke wettelijke basis, of verregaande inbreuken op de persoonlijke levenssfeer door uitvoeringsbesluiten, kunnen dus sowieso niet door de beugel.

Voorts wijst de Autoriteit erop dat bij de uitwerking van dergelijke wettelijke en reglementaire initiatieven de basisprincipes inzake gegevensbescherming steeds goed voor ogen moeten worden gehouden, zoals daar zijn: doelbinding, minimale gegevensverwerking en beperkte bewaartermijn, informatiebeveiliging, het faciliteren van de uitoefening van de rechten van betrokkenen.

Tot slot herinnert de Autoriteit eraan dat zij voor elk wet- of regelgevend initiatief betreffende verwerkingen van persoonsgegevens in navolging van artikel 36.4 van de AVG en artikel 23 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, moet worden geraadpleegd.

De Autoriteit heeft moeten vaststellen dat dit voor heel wat wet- en regelgevende initiatieven om uiteenlopende redenen niet naar behoren is gebeurd. Zij betreurt dat het haar daardoor onmogelijk werd gemaakt om op efficiënte wijze over de juridische kwaliteit van deze initiatieven te waken.

In het belang van de rechtszekerheid en met het oog op de transparantie naar de burgers, roepen wij alle betrokken overheden op om bestaande instrumenten aan een kritisch onderzoek te onderwerpen en waar nodig te corrigeren, alsook de hierboven vermelde overwegingen in verband met de betrokkenheid van onze Autoriteit en het principe van legitimiteit afdoende in rekening te nemen bij het ontwikkelen van nieuw beleid.

¹ Advies nr. 138/2020 van 18 december 2020 met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de registratie en de verwerking van gegevens met betrekking tot vaccinaties tegen COVID-19

² Grondwettelijk hof, arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, randnummer B22 en volgende.

De Gegevensbeschermingsautoriteit informeert zich intussen over de werkelijke verwerkingen op basis van de niet voorgelegde wet- en regelgeving en beraadt zich intussen over het instellen van een rechtsmiddel tegen sommige -in strijd met voormelde essentiële waarborgen- genomen maatregelen voor zover een spoedige rechtzetting achterwege blijft.

Met bijzondere hoogachting

[Getekend]

Alexandra Jaspar

Membre du Comité de Direction - Directrice du Centre de Connaissances

Lid van het Directiecomité - Directeur van het Kenniscentrum

Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer - Lid van het Directiecomité

Président de la Chambre Contentieuse - Membre du Comité de Direction

Peter Van den Eynde

Lid van het Directiecomité – Inspecteur-generaal van de Inspectiedienst

Membre du Comité de Direction – Inspecteur Général du Service d’Inspection

David Stevens

Voorzitter - Président